

Raahen Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro 12.12.2022:

9 § Raahen kaupungin talousarvio v. 2023 ja taloussuunnitelma v. 2024 – 2025

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, valtuutetut, hyvät kokouksen osallistujat ja kuntalaiset!

Käsittelyssä oleva talousarvio ja taloussuunnitelma ovat uuden valtuuston toinen talousarviovalmistelukokonaisuus. Kiitos vastuussa olleille hyvässä hengessä tehdystä työstä haastavissa olosuhteissa.

On silti harmillista, että hallintokunnille tuottaa jatkuvia vaikeuksia pysyä hallituksen antamassa valmisteluraamissa. Toteamme myös, että tulevaisuuslautakunnan henkilöstömäärän raportoinnissa on vakavia puutteita.

Sekä kaupungin talous että hallinnollinen valmistelu ovat yhä liian epävakaalla pohjalla, vaikka pientä parannusta onkin tapahtunut. Vaikka haluaisimme tuntea varovaista optimismia tasapainotusohjelman tulosta parantavasta vaikutuksesta 1,3 milj/vuosi, lukuun ottamatta vuotta 2023 taloussuunnittelun krooninen alijäämäisyys jatkuu, vaikka v. 2020 tehtiin kunnallisveron korotus sekä valtuusto päätti taksojen ja kiinteistöveronkorotuksista tänä syksynä.

Talousjohtaja toteaa katsauksessaan, että v. 2013-2021 Raahen kaupungin väkiluku on pienentynyt lähes 1400 asukkaalla. Väestöstä 0-15-vuotiaita on alle 20%, 65 vuotta täyttäneet ovat kaupunkimme suurin ikäryhmä.

Kaupungissamme sijaitsevalla suurella tehtaalla on käynnissä historiansa kokonaisvaltaisin muutos, jonka myötä työpaikkojen määrä tehtaalla ja sen alihankintaverkostoissa vähenee. Raahen kaupungin organisaatiossa, Kokoomuksen puheenjohtaja Petteri Orpoa lainatakseni, soitto kuitenkin jatkuu kuin Titanicin kannella: sekä visio että käytännön suunnittelu puuttuvat organisaation uudistamisesta, vaikka suuret ikäluokat eläköityvät; vaikka tehtaan henkilöstövähennykset voivat aluetalouden vaikutuksina koskea lähes puolta nykyisistä seutukunnan työpaikoista; vaikka sote siirtyy vuodenvaihteessa hyvinvointialueelle; ja työvoimapalvelut (TE2025) siirtyvät kuntiin. Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kaupunkistrategian toimeenpanoon alkaessa vuodenvaihteen jälkeen käynnistetään rakenneanalyysi toimintaympäristön muutoksen vaikutuksista organisaatioon.

Suunnitelmakauden talousarviovalmistelussa ei vielä kukaan pyritä taloudelliseen tasapainoon, vaan suunnitelma on v. 2023 lukuun ottamatta alijäämäinen koko kauden. Vuonna 2023 poistojen suhde on erittäin hyvä muihin vuosiin ja ylijäämää on 3,5 milj., mutta tämän jälkeen vuosikate ei riitä kattamaan investointeja ja epäsuhta jatkuu tuloslaskelmaosassa, tulojen pienentyessä ja menojen kasvaessa.

Toistamme aiemman evästyksemme johtamis- ja valmisteluvastuussa oleville, päätöksiä tekeville lautakunnille ja hallitukselle, että henkilöstön poistuma tulee korvata organisaation sisäisillä järjestelyillä.

Arvoisa puheenjohtaja, Kokoomuksen valtuustoryhmä on valmis hyväksymään hallituksen esityksen Raahen kaupungin talousarvioksi vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2024-2025 muilta osin, paitsi että esitämme muutosesityksenä v. 2023 investointiosaan kirjattavaksi FC Raahen tarjous lahjoittaa 342000 euroa Arina Areenan 496000 euron laajennukseen ja että

kaupunki hakee hankkeelle 154000 euron Pohjois-Suomen AVI:n liikuntapaikka-avustuksen. Emme esitä 50000 euron määrärahalisäyksen palauttamista talousarvioesitykseen, koska FC Raaha ei alunperinkään pyytänyt kaupungilta rahallista tukea hankkeelle. FC Raaha on lähettänyt kirjelmän kaupungin kirjaamoon 28.11.2022, jossa tuodaan esiin lähes 10 kohtaa, joissa asian käsittely FC Raahan näkemyksen mukaan on perustunut virheelliseen tai puutteelliseen tietoon toimielimissä. Hallintomenettelylaki edellyttää kaupungin selvittävän asian ja kirjallisesti vastaavan FC Raahelle toimielinten päätösten mahdollisista virheellisistä perusteista.

Uusi kaupunkistrategia linjaa yhdistykset kaupungin kumppaniksi laadukkaiden vapaa-ajan palveluiden tuottajina lasten ja nuorten Raahessa. Kuinka suomalaisen hallinnon peruskivi, yhdenvertaisuusperiaate toteutuu FC Raaha koskevassa kaupungin päätöksessä, jos sitä vertaa kaupungin muille urheiluseuroille aiemmin antamiin mittaviin sponsoritukiin, myös ohi tavanomaisen talousarviomenettelyn. Hyvä hallinto edellyttää myös avoimutta. Kaupungin tulisi julkistaa kantansa perustelut sekä riskiarvio, miksi hanketta ei tueta.

FC Raahan investointia tukemalla Raaha pääsisi liikuntapalveluissa Kempeleen tasolle houkuttavuudessa. Tämä mahdollistaisi pesäpallon ja jalkapallon turnaukset ja leiritykset ja toisi kaupunkiin lisää yöpymisvuorokausia, ostosmatkailua ja lisäisi taloudellista toimeliaisuutta. Talousarvio-ote hankkeesta tarvitaan avustushakemukseen PSAVI:lle, jotta kaupunki voi saada liikuntapaikka-avustuksen. Kaupungin talousarvioesitykselle hallilaaajennuksen kustannusvaikutus on neutraali.

Valtuustoryhmämme kiittää kaupungin palveluksessa olevia ja yhteisten asioiden puolesta työskennelleitä Raahan hyväksi tehdystä työstä. Toivotamme viranhaltijoille, luottamushenkilöille sekä kuntalaisille rauhaa joulunaikaa ja onnellista uutta vuotta.